

# REFERAT Ældre- og Sundhedsudvalget (2013-2017) d. 05-04-2016

**Mødedato**            Tirsdag d. 05. april 2016 kl. 08:00

**Mødested**            For Enden Af Gaden

**Mødedeltagere**    Mette Nielsen, Marianne Aaris Andersen, Ove Kent Jørgensen, Anders  
Korsbæk Jensen, Karin Clemmensen, Peter Juhl, Anders Bertel

## Indholdsfortegnelse

|                                                                                           |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Økonomisk ledelsesinformation opgjort ved udgangen af januar 2016.....                    | 3  |
| Budgetlægning til 2017 og overslagsårene 2018 - 2020.....                                 | 4  |
| Orientering om årsregnskab 2015.....                                                      | 5  |
| Opsamling på inddragelsesaktiviteter vedrørende Senior- og Værdighedspolitik.....         | 8  |
| Status for ældremilliarden og prioritering af de fortsættende aktiviteter.....            | 10 |
| Evaluerings af sundhedssatellit i Møldrup.....                                            | 12 |
| Status på sundhedssatellitter.....                                                        | 14 |
| Ophør af praksisdiætistordningen.....                                                     | 16 |
| Orientering om tilsyn på Ældreområdet 2015.....                                           | 18 |
| Magtanvendelser inden for Sundhed & Omsorg 2015 (orienteringssag).....                    | 20 |
| Input fra arbejdet med Ungestrategi (orienteringssag).....                                | 21 |
| Fællesmøde med Viborg Ældreråd den 12. april 2016 - forslag til dagsorden.....            | 23 |
| Fællesmøde med FællesMED og de faglige organisationer - forslag til dagsorden.....        | 24 |
| Fællesmøde med brugerparørønderåd Sundhed den 12. april 2016 - forslag til dagsorden..... | 25 |
| Mødeliste for Ældre- og Sundhedsudvalget.....                                             | 26 |
| Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden.....              | 27 |

## **Punkt 1: Økonomisk ledelsesinformation opgjort ved udgangen af januar 2016**

15/76140

### **Sagsfremstilling**

Økonomiudvalget behandlede på møde den 23. februar 2011 proceduren for fremtidige budgetopfølgninger og det besluttedes her, at udvalgene hver måned får forelagt en overordnet budgetopfølgning baseret på ledelsesinformation.

Ledelsesinformationen for 2016 pr. 31. januar 2016 – der beskrives nærmere i selve ledelsesinformationsbilaget – kan danne grundlag for en gennemgang på udvalgsrådet.

### **Indstilling**

Direktøren for Job og Velfærd indstiller,

at Ældre-og Sundhedsudvalget drøfter den udarbejdede ledelsesinformation pr. 31. januar 2016.

### **Beslutning i Ældre- og Sundhedsudvalget den 05-04-2016**

Ældre-og Sundhedsudvalget tog den udarbejdede ledelsesinformation pr. 31. januar 2016 til efterretning.

## Punkt 2: Budgetlægning til 2017 og overslagsårene 2018 - 2020

16/6612

### Sagsfremstilling

På Ældre- og Sundhedsudvalgets møde den 23. februar 2016 ([sag nr. 1](#)) blev der orienteret om spilleregler, principper og budgetrammer for budgetlægningen til 2017 og overslagsårene 2018 – 2020.

Ligeledes blev procesplanen for Udvalgets egen budgetlægning godkendt. Af procesplanen fremgår det, at Udvalget skal arbejde med at frigøre et råderum på i alt to procent af serviceudgifterne i 2017, hvoraf den ene procent skal gå til Statens omprioriteringsbidrag.

Råderummet der skal frigøres udgør 14,619 mio. kr., hvoraf 3,655 mio. kr. forbliver som Udvalgets råderum, og kan bruges til budgetudfordringer eller nye initiativer.

Af råderummet på 14,619 mio. kr. udgør Statens omprioriteringsbidrag 7,310 mio. kr., som forudsættes tilvejebragt via generel effektivisering på Udvalgets politikområde.

### Indstilling

Direktøren for Job og Velfærd indstiller,

**at** Udvalget drøfter hvordan råderummet på 1% i alt 7,310 mio. kr., der skal bruges til Byrådets andel af nye investeringer og Udvalgets egne budgetudfordringer/nye initiativer, skal findes,

**at** Udvalget drøfter, hvad Udvalgets eget råderum på 0,5% i alt 3,655 mio. kr. skal anvendes til og

**at** Udvalget tager stilling til den videre proces.

### Beslutning i Ældre- og Sundhedsudvalget den 05-04-2016

Udvalget drøftede, hvordan råderummet på 1% i alt 7,310 mio. kr., der skal bruges til Byrådets andel af nye investeringer og Udvalgets egne budgetudfordringer/nye initiativer, skal findes.

Udvalget besluttede, at forvaltningen arbejder videre i overensstemmelse med udvalgets drøftelser med henblik på at tilvejebringe råderummet på 1 %, idet der konkret arbejdes videre med følgende forslag:

Ændring af arbejdsgange og praksis, herunder

- Reduktion af lejetab i Sundhed & Omsorg

Strukturtilpasning og organisationsændring, herunder

- Nedlæggelse af stedfortræderstillingen i Sundhed og Omsorg
- Ændring af akutpladser til forebyggelsespladser

Det blev i den forbindelse besluttet, at der skal være en status på Klosterhaven og Klostertoften på mødet i juni. Fokus skal være på optimering af driften såvel som trivsel og ledelse af Klosterhaven og Klostertoften

- Generel organisering

Udvalget drøftede endvidere, hvad Udvalgets eget råderum på 0,5% i alt 3,655 mio. kr. skal anvendes til.

Udvalget besluttede, at råderummet anvendes til at dække eksisterende udfordringer.

Udvalget tog endelig stilling til den videre proces.

Det blev besluttet, at næste møde i Ældre- og Sundhedsudvalget afvikles på Klosterhaven/Klostertoften.

Udvalget efterspurgte afslutningsvist en evaluering på konsekvenserne for ATA-tiden af, at sygeplejerskerne kører ud fra Houlkær.

## Punkt 3: Orientering om årsregnskab 2015

15/36570

### Sagsfremstilling

Forvaltningen har nu opgjort det endelige regnskabsresultat for 2015 for Ældre- og Sundhedsudvalget.

På mødet den 6. april 2016 bliver Viborg Kommunes samlede regnskabsresultat for 2015 forelagt Økonomi- og Erhvervsudvalget, og det vil herefter blive behandlet af Byrådet den 13. april 2016. Efter Byrådets godkendelse vil regnskabet blive oversendt til revisionen, og når den endelige revisionsberetning foreligger (senest 15. juni 2016), vil regnskabet inkl. revisionsberetning blive forelagt Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet til endelig godkendelse.

Inden behandlingen i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 6. april 2016 orienteres alle fagudvalgene om regnskabsresultatet samt forslag til overførsel af uforbrugte drifts- og anlægsbevillinger for det enkelte udvalgs ansvarsområder.

### Regnskabsresultat vedrørende driftsudgifter (1.000 kr.)

| Politikområde   | Oprindeligt budget | Korrigeret budget | Regnskab 2015 | Afvigelse<br>(minus = mindredgift) |
|-----------------|--------------------|-------------------|---------------|------------------------------------|
| Ældreområdet    | 679.557            | 685.803           | 671.030       | -14.773                            |
| Sundhedsområdet | 368.193            | 405.601           | 391.644       | -13.957                            |
| Total           | 1.047.750          | 1.091.404         | 1.062.675     | -28.729                            |

#### Ældreområdets regnskabsresultat fremkommer ved:

- et mindre forbrug på driften på 12,8 mio. kr.,
- et mindre forbrug på visitationen på 0,7 mio. kr. samt
- et mindre forbrug på 1,2 mio. kr. øvrige områder.

I mindre forbruget indgår engangsbesparelser, opsparede beløb til investeringer i 2016 og uforbrugte puljer på i alt 5,2 mio. kr.

#### Sundhedsområdets regnskabsresultat fremkommer ved:

- et mindre forbrug vedrørende medfinansieringsudgifter på 11,6 mio. kr.,
- et mindre forbrug på 1,1 mio. kr. – uforbrugt pulje til styrketræning samt
- et mindre forbrug på forebyggelsespakkerne og forløbsprogrammerne på 1,3 mio. kr.

I bilag nr. 1 findes en uddybende forklaring på de udfordringer der har været ved at udarbejde et retvisende budget samt forventet regnskabsresultat.

### Overførsel af over-/underskud fra 2015 til 2016 på driften

Byrådet godkendte i 2012 de gældende principper for overførsel af budgetbeløb mellem årene. Ifølge principperne kan decentrale enheder uden ansøgning overføre overskud op til 5 % af det korrigerede budget og underskud på op til 3 % af det korrigerede budget. Der kan ansøges om overførsel af eventuelt overskud ud over 5 %.

På centrale områder (dvs. budgetbeløb, som ikke er videredelegeret til decentrale enheder og afdelinger) sker der en automatisk overførsel af underskud på politikområde niveau. Overskud kan overføres efter ansøgning fra den/de budgetansvarlige chefer.

Det indstilles til Økonomi- og Erhvervsudvalget, at der på de enkelte politikområder under Ældre- og Sundhedsudvalget overføres følgende driftsbeløb fra 2015 til 2016:

(1.000 kr.)

| Politikområde   | Afvigelse i regnskab | Decentrale enheder (inkl. puljer) |                | Centrale områder |                |
|-----------------|----------------------|-----------------------------------|----------------|------------------|----------------|
|                 |                      | Overføres                         | Overføres ikke | Overføres        | Overføres ikke |
| Ældreområdet    | -14.773              | -14.751                           | *387           | -409             |                |
| Sundhedsområdet | -13.955              | -2.196                            |                | -100             | ** -11.659     |
| <b>Total</b>    | <b>-28.728</b>       | <b>-16.947</b>                    | <b>387</b>     | <b>-509</b>      | <b>-11.659</b> |

\*Beløbet vedrører ældreboligområdet.

Der føres et særskilt regnskab på ældreboligområdet, da det skal sikres, at boligområderne balancerer set over år. På den baggrund skal politikområdet Ældre ikke reduceres eller have tilført midler, når regnskabet gøres op.

\*\*Kommunal Medfinansiering.

### Regnskabsresultat vedrørende anlæg

(1.000 kr.)

|     | Oprindeligt budget | Korrigeret budget | Regnskab 2015 | Afvigelse (minus = mindredgift) |
|-----|--------------------|-------------------|---------------|---------------------------------|
| Sum | 9.825              | 25.702            | 14.269        | -11.433                         |

### Overførsel af ikke forbrugte anlægsbevillinger fra 2015 til 2016

Det indstilles til Økonomi- og Erhvervsudvalget, at der på Ældre- og Sundhedsudvalgets anlægsprojekter overføres følgende anlægsbeløb fra 2015 til 2016:

(1.000 kr.)

|  | Afvigelse i regnskab | Overføres | Overføres ikke |
|--|----------------------|-----------|----------------|
|  | -11.433              | -11.460   | 27             |

De væsentligste beløb til overførsel vedrører følgende projekter:

- Renovering af Sjørup Ældrecenter 2,8 mio. kr.
- Omsorgsteknologi 2,5 mio. kr.
- Rehabilitering Klosterhaven og Klostertoften 6,0 mio. kr.

### Regnskabsbemærkninger

Regnskabsbemærkningerne for 2015 tager udgangspunkt i budgettet for 2015. Som en del af årsregnskabet for 2015 indgår der for hvert politikområde regnskabsbemærkninger bestående af en oversigt over regnskabsresultatet suppleret med overordnede forklaringer. Herefter følger opfølgning på politikområdets fokusområder i 2015 jf. budgettet samt ligeledes opfølgning på de effektmål, der er opstillet for politikområdet i budgettet for 2015.

Regnskabsbemærkningerne til Ældre- og Sundhedsudvalgets politikområder fremgår af bilag 2 og 3.

### Indstilling

#### Indstilling:

Direktøren for Job og Velfærd indstiller,

**at** regnskabsresultatet for 2015 tages til efterretning.

**at** Ældre- og Sundhedsudvalget anbefaler de foreslåede overførsler af drift og anlæg fra 2015 til 2016.

## **Beslutning i Ældre- og Sundhedsudvalget den 05-04-2016**

Ældre- og Sundhedsudvalget tog regnskabsresultatet for 2015 til efterretning.

Ældre- og Sundhedsudvalget anbefaler de foreslåede overførsler af drift og anlæg fra 2015 til 2016.

### **Bilag**

Grafer til KMF regnskab 2015

Bemærkninger til regnskab 2015 - Ældreområdet

Bemærkninger til regnskab 2015 - Sundhedsområdet

## Punkt 4: Opsamling på inddragelsesaktiviteter vedrørende Senior- og Værdighedspolitik

14/60993

### Sagsfremstilling

Ældre- og Sundhedsudvalget afholdt den 9. marts 2016 et fyraftensmøde for kommunens borgere, medarbejdere og samarbejdspartnere. Emnet for mødet var kommunens senior- og værdighedspolitik. I alt deltog ca. 60 personer i mødet, hvor deltagerne bl.a. skulle komme med input til, hvad værdighed betyder for dem og hvad Viborg Kommunes andel af Værdighedsmilliarden med fordel kan anvendes til. Der vedlægges et overblik over de input, som deltagerne noterede på mødet.

Borgerne har desuden haft mulighed for at aflevere deres input på postkort. Der har været opstillet postkort og postkasser på tre plejecentre i omegnsbyerne, i borgerservice på rådhuset og i forhallen i Sundhedscenter Viborg. Der har desuden været mulighed for at skrive sine input på kommunens hjemmeside ([www.viborg.dk/vaerdighedspolitik](http://www.viborg.dk/vaerdighedspolitik)). Der vedlægges en oversigt over de input der er kommet ad denne vej.

#### *Første udkast til politikken*

Bekendtgørelsen vedr. loven om værdighedspolitikker indeholder krav om, at de kommunale værdighedspolitikker som minimum skal beskrive, hvordan kommunens ældrepleje kan understøtte følgende områder i forhold til plejen og omsorgen af den enkelte ældre:

- Livskvalitet
- Selvbestemmelse
- Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen
- Mad & ernæring
- En værdig død

Ældre- og Sundhedsudvalget har i november 2015 drøftet et statusnotat vedr. ældreområdet. I dette notat indgik fire forslag til temaer i politikken:

- Aktivt hverdagsliv
- Hjælp til selvhjælp (rehabilitering)
- Relationer, fællesskab og dialog
- Tryghed når helbredet svigter

På baggrund af ovenstående og de input der er kommet i forbindelse med inddragelsesaktiviteterne, har arbejdsgruppen vedr. senior- og værdighedspolitikken udarbejdet et forslag til temaer for politikken og de underliggende målsætninger.

Arbejdsgruppen foreslår at **Livskvalitet** bliver overordnet tema for politikken med fire underliggende temaer:

- **Fællesskab**
- **Selvstændighed og medindflydelse**
- **Værdighed**
- **Tryghed**

I det vedlagte udkast beskrives arbejdsgruppens forslag til temaer og underliggende målsætninger.

På udvalgs mødet den 5. januar præsenteredes et forslag til en vision for politikken som lød:

*Viborg Kommune – gode og værdige seniorliv*

- *Samarbejde om et meningsfuldt seniorliv*
- *Aktivt medborgerskab og sund livsførelse*
- *Trivsel og tryghed, hvis behovet for hjælp opstår*

Denne vision kan eventuelt omformuleres, så den i højere grad inkluderer det overordnede tema ”Livskvalitet”.

#### *Initiativer*

Viborg Kommunes andel af værdighedsmilliarden kan anvendes til indsatser inden for de fem temaer, som beskrives i det vedlagte materiale fra ministeriet, eller til andre temaer.

De enkelte kommuner beslutter selv, hvordan der lokalt skal arbejdes med disse områder, herunder hvilke konkrete indsatser kommunen iværksætter for at implementere den lokalt fastsatte værdighedspolitik. Kommunen må gerne supplere ministeriets temaer med andre lokalt fastsatte temaer, og iværksætte indsatser under disse temaer.

Ældre- og Sundhedsudvalget har den 23. februar 2016 besluttet at iværksætte en ledsagerordning for 67+ årige med midler fra Værdighedsmilliarden. Udgiften hertil forventes at være på 0,5 mio. kr. Desuden arbejder forvaltningen på et forslag om at øge bemanningen på plejecentrene og dedikere medarbejderne til arbejdet med aktiviteter omkring madlavningen og forbedring af madens kvalitet. Den forventede udgift hertil er ikke kendt endnu. Der dagsordensættes en sag herom på udvalgets møde den 26. april 2016.

## **Indstilling**

Direktøren for Job & Velfærd indstiller,

**at** udkastet til politikken målsætninger drøftes,

**at** det godkendes, at forvaltningen arbejder videre med politikken med henblik på fornyet drøftelse på næste udvalgs møde, og

**at** udvalget gennemfører en indledende drøftelse af mulige initiativer i regi af værdighedspolitikken/værdighedsmilliarden.

## **Beslutning i Ældre- og Sundhedsudvalget den 05-04-2016**

Ældre- og Sundhedsudvalget drøftede udkastet til politikken målsætninger.

Ældre- og Sundhedsudvalget godkendte, at forvaltningen arbejder videre med politikken med henblik på fornyet drøftelse på næste udvalgs møde, og

Ældre- og Sundhedsudvalget drøftede mulige initiativer i regi af værdighedspolitikken/værdighedsmilliarden.

Ældre- og Sundhedsudvalget besluttede, at forvaltningen skal arbejde videre med følgende forslag, idet de beskrives yderligere med henblik på drøftelse og stillingtagen på det kommende møde i Ældre- og Sundhedsudvalget:

- Ledsagerordning for 67+ årige
- Udvidelse af klippekortordningen
- Forslag til styrkelse af mad og måltider på plejecentre
- Styrket indsats i forhold til ernæring for hjemmeboende
- Digifysrehab, der er et digitalt redskab skabt med henblik på at mindske, vedligeholde eller forbedre funktionstab ved hjælp af fysisk aktivitet
- Ansættelse af diætist til kostfaglig rådgivning, idet stillingen tænkes ind i rehabiliteringsteamet
- Indkøb af GPS'er til hjemmeplejen og plejecentre
- Styrke arbejdet med En værdig død, herunder en generel opnormering, udarbejdelse af instruks for En værdig død og tid til sorgsamtaler med pårørende efter døden mv.
- Velfærdsteknologi, herunder skylle-tørre toiletter, skærme, senge med mere
- Tværfagligt samarbejde om borgere med særligt behov for tryghed, f.eks. de psykisk sårbare
- Indkøb af bus, der blandt andet kan anvendes i forbindelse med transport af borgere til træning

## **Bilag**

udkast - senior- og værdighedspolitik.docx\_Doknr108160-16\_v1.pdf

input fra Fyraftensmøde.pdf

Input fra Postkort og viborg.dk.pdf

Bilag 1a. Elementer i en værdighedspolitik.pdf

## Punkt 5: Status for ældremilliarden og prioritering af de fortsættende aktiviteter

14/993

### Sagsfremstilling

Sundheds- og Ældreministeriet har den 9. februar 2016 fremsendt foreløbigt tilsagn om Viborg Kommunes tilskud til en mere værdig ældrepleje, som ses i bilag nr. 1, hvoraf det fremgår, at kommunens tilskud i 2016 er 16.716.000 kr. Der er endvidere fremsendt vejledning, ansøgningsskema, regnskabs- og revisionsinstruks mv.

I det foreløbige tilsagn pointeres, at; ”Der gøres opmærksom på, at midlerne kan anvendes til nye initiativer og udvidelse af eksisterende indsatser, og at der skal være tale om midler, som ligger ud over kommunens vedtagne budgetter for 2016.” Kommunen skal i denne forbindelse afgive erklæring om, at værdighedsmilliardens midler tilføres ud over det vedtagne budget 2016, og der udføres revision herpå.

Dette ændrer forudsætningerne for Økonomi- og Erhvervsudvalgets beslutning på mødet den 9. december 2015 ([sag nr. 3](#)), da det ikke er muligt at anvende midlerne fra værdighedsmilliarden til videreførelse af nuværende aktiviteter.

Der er altså grundlæggende tale om to adskilte puljer;

- Puljen under Økonomi- og Erhvervsudvalget (ældremilliard) på 16,8 mio. kr.
- Tilskud til en værdig ældrepleje (værdighedsmilliard) på 16,7 mio. kr.

Økonomi- og Erhvervsudvalget behandlede på den baggrund spørgsmålet om de økonomiske rammer for de fortsættende indsatser tidligere finansieret af midler fra ældremilliarden samt midlerne fra værdighedsmilliarden på mødet den 9. marts 2016 ([sag nr. 4](#)).

### Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-03-2016

Økonomi- og Erhvervsudvalget beslutter,

**at** der i 2016-2019 til politikområdet Ældreområdet tilføres 12 mio. kr. til aktiviteter finansieret af midler fra ældremilliarden,

**at** Ældre- og Sundhedsudvalget udarbejder forslag til Byrådets godkendelse for aktiviteter, der kan finansieres af rammen på 16,7 mio. kr. for værdighedsmilliarden, og

**at** det bevillingsmæssige håndteres i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31. marts 2016.

Jævnfør ”1. at” skal Ældre- og Sundhedsudvalget i nærværende sag foretage en prioritering af aktiviteterne tidligere finansieret af midlerne fra ældremilliarden, så den årlige udgift fremover svarer til de 12 mio. kr., som politikområdet ældre er tilført.

Jævnfør ”2. at” skal der udarbejdes forslag til aktiviteter finansieret af midlerne fra Værdighedsmilliarden. Den indledende drøftelse heraf sker i forbindelse med dagsordenspunktet om Senior- og Værdighedspolitik.

### Status på aktiviteter tidligere finansieret af midler fra ældremilliarden

I notat om status for de aktiviteter, som tidligere var finansieret af ældremilliarden (vedlagt) findes en økonomisk oversigt, hvori det forventede forbrug for de enkelte aktiviteter i 1. kvartal 2016 er opgjort/skønnet. Opgørelsen rummer for de fleste aktiviteter de forventede afløbsudgifter (afregning af feriepenge mv.) i forbindelse med aktivitetens eventuelle ophør.

I notatet er endvidere for de enkelte aktiviteter lavet en status pr. marts 2016. Nogle aktiviteter har haft karakter af en prøvehandling, som p.t. er sat i bero. Andre aktiviteter kører på nedsat niveau på grund af ubesatte stillinger, og endelig er der aktiviteter, som er en integreret del af kommunens serviceniveau, som er videreført.

Supplerende til ovennævnte notat er vedlagt evalueringen af indsatserne under Ældremilliarden, som Ældre- og Sundhedsudvalget behandlede på mødet den 5. januar 2016 ([sag nr. 2](#)). I evalueringen findes en mere fyldestgørende beskrivelse af aktiviteterernes indhold og resultater.

## Prioritering af aktiviteterne

Prioriteringen af aktiviteterne, så det hidtidige udgiftsniveau på 16,7 mio. kr. reduceres til 12 mio. kr. kan principielt ske ved fravalg af enkelte aktiviteter og/eller reduktioner i aktiviteternes omfang.

Aktiviteterne finansieret af midler fra ældremilliarden har, som beskrevet i evalueringen, alle givet positive resultater inden for deres respektive indsatsfelter. Prioriteringen i aktiviteterne er derfor ikke et valg mellem aktiviteter med dårlige versus gode resultater, men i højere grad en afvejning af hvilke aktiviteter som er stærkest integreret i og bærende for det serviceniveau, som Viborg Kommune har.

De 3 aktiviteter vedrørende styrket terapeutisk indsats på rehabiliteringscenteret, skærmede pladser til udadreagerende demente borgere og levebo-miljøer er essentielle for tilbuddets opretholdelse. Den samlede udgift til disse tre tilbud er 5,1 mio. kr.

De øvrige aktiviteter er også integreret i den ordinære drift, men de har i højere grad karakter af at være en styrkelse af indsatsen eller et "boost" til implementering af indsatser.

## Indstilling

Direktøren for Job & Velfærd indstiller,

at Ældre- og Sundhedsudvalget foretager en prioritering af aktiviteterne tidligere finansieret af ældremilliarden med henblik på, at de samlede driftsudgifter reduceres til 12 mio. kr. på årsbasis.

## Beslutning i Ældre- og Sundhedsudvalget den 05-04-2016

Ældre- og Sundhedsudvalget foretog en prioritering af aktiviteterne tidligere finansieret af ældremilliarden med henblik på, at de samlede driftsudgifter reduceres til 12 mio. kr. på årsbasis.

Prioriteringen er som følger:

| Indsats:                                                              | Mio.kr. |
|-----------------------------------------------------------------------|---------|
| En borger – et forløb tværgående team                                 | 2,3     |
| Rehabiliteringscenter                                                 | 2,1     |
| Styrket indsats i forhold til udadreagerende demente på plejecentrene | 1,4     |
| Styrkelse af aktivitet og omsorg på plejecentrene i ydertimerne       | 4,6     |
| Levebo-miljøer på plejecentrene                                       | 1,6     |
| I alt                                                                 | 12,0    |

Udvalget besluttede, at prioriteringen skal i høring i Ældrerådet og Handicaprådet.

## Bilag

Foreløbigt tilsagnsbrev Viborg Kommune en værdig ældrepleje 2016.pdf

Notat status for aktivitet tidligere finansieret af ældremilliarden.pdf

Notat om status og erfaringer med initiativer finansieret af puljen til løft af ældreområdet 2015(EV).pdf

## Punkt 6: Evaluering af sundhedssatellit i Møldrup

14/52499

### Sagsfremstilling

#### Baggrund og formål

På anlægsbudgettet i 2013 blev der bevillet finansiering til etablering af en sundhedssatellit i Toftegården i Møldrup. Ældre- og sundhedsudvalget besluttede den 1. april 2014 (sag nr. 7), at forvaltningen skulle arbejde videre med etablering af sundhedssatellitten på Plejecenter Toftegården i Møldrup. I april måned 2015 blev Sundhedssatellitten indviet.

I etableringsprocessen er der arbejdet ud fra følgende overordnede kriterier:

- Nærhed til eksisterende kommunale tilbud og central placering i lokalområdet.
- Samspil med lokalsamfundet om, hvilke sundhedstilbud der ønskes.
- Samskabelse med sundhedscenteret i Viborg.

Kriterier af mere praktisk karakter har været:

- Samdrift med eksisterende kommunale bygninger i forhold til el, vand, varme, rengøring etc.
- Multifunktionelle lokaler
- Mulighed for at lave fælles arrangementer mellem faggrupperne til gavn for borgerne
- Træningsfaciliteter og Sygeplejeklinik.

#### Borgerinddragelse

Før og efter indvielsen i Møldrup, har der været afholdt borgermøder omkring, hvilke funktioner, der ønskes i en satellit. Der blev fremlagt forslag om etablering af fællesskaber omkring madlavning og træning, samt mulighed for individuelle samtaler og mindre sundhedskurser. Derudover har der, i samarbejde med SOL piloterne fra Karup, været afholdt et opstartsmøde for kommende Sundhedspiloter. Et forslag fra mødet, er at ændre navnet til Trivselspiloter, hvilket de fremover vil blive benævnt som. Efter opstartsmødet har 20 borgere, meldt sig til et kursusforløb, hvor de medvirkende får værktøjer og teknikker til iværksættelse af initiativer i lokalsamfundet. De 20 borgere kommer fra forskellige områder i kommunen, eksempelvis Stoholm, Bjerringbro og Klejtrup. Det betyder, at Job & Velfærd nu har 20 borgere som der kan samarbejdes med omkring trivsel, forebyggelse og sundhed. Forebyggelseskonsulenterne har afholdt to madværksteder for familier, som foregik på Møldrup Skole. Der har endnu ikke været specifikke forslag fra borgerne om hvordan sundhedssatellitten kunne udvikles.

De næste skridt, omkring satellitterne, er fortsat inddragelse af borgere og lokalsamfund i forhold til at iværksætte lokale sundhedsfremmende aktiviteter.

#### Træningsfaciliteterne

Træningsfaciliteterne bliver brugt i forhold til genoptræning og vedligeholdende træning af borgere i dagtimerne. Der er ca. syv borgere om ugen til individuel fysioterapi og fem til seks borgere, som er på fysioterapihold. Der er i øjeblikket fire til fem, som selvtræner. Borgere i lokalområdet har mulighed for at bruge træningsfaciliteterne efter kl. 16. Den mulighed har hidtil ikke været særlig efterspurgt.

#### Sygeplejeklinikken

Klinikken bliver typisk brugt af borgere, som har brug for sårpleje, injektioner, medicindispensering og samtaler af forskellig art, eksempelvis struktursamtaler med psykiatriske borgere. Borgerne booker selv tid i sygeplejeklinikken. Der er stort udsving i antallet af bookninger, gennemsnittet er ca. ti bookninger pr. uge.

#### Sundhedsplejen

Sundhedsplejen benytter to lokaler i Sundhedssatellitten i Møldrup til fast konsultation. Der er seks til otte konsultationer pr. uge og tallet vil stige fremover på grund af omlægninger i sundhedsplejen. De to sundhedsplejersker bruger lokalerne til administrativt arbejde, hvis der er behov for det. Sundhedsplejerskerne giver udtryk for, at de er blevet meget godt modtaget af ledelsen og personalet på plejecentret. Samarbejdet med forebyggelseskonsulenterne har bestået i videreformidling af tilbuddet om madværksteder for familier med børn på Møldrup skole.

#### Konklusion

Sundhedssatellittens drift fungerer godt og i forhold til de overordnede målsætninger.

- En central placering med gode adgangsforhold

- Multifunktionelle faciliteter så mange forskellige borgergrupper kan få gavn af et lokalt tilbud
- Træningsfaciliteter, sygeplejeklinik og plads til aktiviteter i sundhedsplejen

Der er potentiale for, at satellitten bliver brugt af flere borgere og for et tættere samarbejde med frivillige i lokalsamfundet. Eksempelvis vil de nye trivselspiloter kunne spille en rolle i udviklingen af sundhedssatellitten og aktiviteter som kunne foregå i dens regi.

## **Indstilling**

Direktøren for Job & Velfærd indstiller,

at Ældre- og Sundhedsudvalget tager orienteringen til efterretning.

## **Beslutning i Ældre- og Sundhedsudvalget den 05-04-2016**

Ældre- og Sundhedsudvalget tog orienteringen til efterretning.

## Punkt 7: Status på sundhedssatellitter

14/52499

### Sagsfremstilling

#### Baggrund

I forbindelse med vedtagelsen af Budget 2016-2019 blev der afsat i alt 8,1 mio. kr. i 2016 på anlægsbudgettet under Ældre- og Sundhedsudvalget til etablering af sundhedssatellitter i Karup, Bjerringbro og Stoholm. Det oprindelige rådighedsbeløb er i 2016 reduceret med 324.000 kr. som følge af Byrådets beslutning til budgetlægningen for 2015-2018 om insourcing af konsulenttydelser til anlægsprojekter, således at der netto er 7,8 mio. kr. til etablering af de tre sundhedssatellitter. Forvaltningen har siden beslutningen arbejdet på at finde mulige placeringer af satellitterne i de tre byer. Processen omkring etableringen har taget udgangspunkt i følgende overordnede kriterier:

- Multifunktionelle lokaler.
- Mulighed for at lave fælles arrangementer mellem faggrupperne.
- Træningsfaciliteter.
- Sygeplejeklinik.
- Central placering i byen, der huser satellitten.

Erfaringer fra borgermøder viser, at det især er fællesskaber omkring madlavning og træning, der efterspørges, samt mulighed for individuelle samtaler og mindre sundhedskurser. Det betyder, hvis sundhedssatellitterne skal skabe mere og bedre sundhed i lokalsamfundet, så skal disse erfaringer bruges i en sammenhæng, der giver mening for borgerne i lokalsamfundet. Hvis ikke, er der en risiko for at borgerne ikke benytter sundheds- og forebyggelsestilbuddene og, at satellitten i lange perioder, risikerer at stå ubenyttet hen.

Med dette udgangspunkt, arbejdes der i øjeblikket med følgende scenarier for etablering af sundheds satellitter

#### Sundhedssatellit på Åbrinken i Karup

Tidligere aktivitetsrum udbygges således der både kan være gruppeaktiviteter og mindre træningshold. Samtidig udbygges køkkenfaciliteterne i rummet, således der kan være madværksteder. Nuværende anrettekøkkener omdannes til administrative lokaler - Caféen ombygges i lettere grad – med inspiration fra Sundhedscentrets cafe. En del af det nuværende cafelokale og nuværende frisørlokale omdannes til to multifunktionelle behandlerrum, der bl.a. kan indeholde frisør, sygeplejeklinik og konsultation for sundhedsplejerskerne. På den led integreres sygeplejen i satellitten og kommer tættere på sygeplejeklinikken. Satellitfunktionere samles ved indgangen til Åbrinken, og lokalerne kan deles mellem alle interessenter og anvendes til flere formål.

Ombygningen vil i alt være på ca. 150 m<sup>2</sup> og lokalerne vil være på 15-40 m<sup>2</sup> efter behov. Byggeudgifterne beløber sig i alt til 980.000 kr. (Se bilag 1).

#### Sundhedssatellit på Plejecenteret Skovvænget i Bjerringbro eller Enggården

I Bjerringbro er der to mulige placeringer af satellitten:

- Tilbygning på plejecenter Skovvænget
- Som en integreret del af den tidligere børnehave Enggården

#### Skovvænget

På Skovvænget er der tale om en nybygning (tilbygning til det eksisterende byggeri) på i alt ca. 200 m<sup>2</sup>. Byggeudgifterne beløber sig her til 2.850.000 kr. (Se bilag 2).

Hvis sundhedssatellitten placeres på Skovvænget vil det skabe gener for både beboere, gæster og medarbejdere i perioden med byggeri. En placering på Skovvænget vil desuden skabe mere trafik og behov for flere parkeringspladser. Der er i anlægsudgiften på 2.850.000 kr. ikke indregnet udgifter til etablering af yderligere parkeringspladser. En placering på Skovvænget skabe muligheder for integration og samspil til de eksisterende aktiviteter og brugere på Skovvænget.

#### Enggården

Enggården er en tidligere børnehave placeret på Jørgensens Allé 42 i nærheden af Grundfos. I dag har en række frivillige foreninger (BMX klub, Ældresagen og Lokalhistorisk arkiv) til huse i bygningen. Indretning skabes i en del af bygningen i eksisterende lokaler, som i dag er på mellem 50-150 m<sup>2</sup>. Ombygningen vil være på ca. 200 m<sup>2</sup>. Byggeudgifterne beløber sig til 1.800.000.kr. (Se bilag 3).

Hvis sundhedssatellitten placeres på Enggård, vil der være gode muligheder for at indgå i samarbejde med foreningerne på stedet, samt tænke i samarbejde med kommunens største arbejdsplads Grundfos.

For begge mulige placeringer, gælder det, at der i dag ikke er afsat driftsmidler.

### **Fritids og kulturcentret i Stoholm**

Der har været afholdt et indledende møde med bestyrelsen for Kultur- og Fritidscenteret i Stoholm i forhold til at indgå i en dialog om et samarbejde om en sundhedssatellit. De fysiske rammer i Kultur- og Fritidscenteret er gode og konceptet fra satellitten i Møldrup, med multifunktionelle lokaler, vil være muligt at overføre til Stoholm, såfremt et samarbejde indgås.

Da der ikke er indgået en aftale endnu, er det ikke muligt at lave et budget for en sundhedssatellit i Stoholm.

### **Indstilling**

Direktøren for Job & Velfærd indstiller,

**at** Ældre- og Sundhedsudvalget drøfter de mulige placeringer og beslutter hvilke forvaltningen skal arbejde videre med.

### **Beslutning i Ældre- og Sundhedsudvalget den 05-04-2016**

Ældre- og Sundhedsudvalget besluttede at udsætte behandlingen af sagen, idet forvaltningen blev bedt om at belyse sagen yderligere med henblik på behandling på næste møde.

### **Bilag**

Sundhedssatellitter Karup - ombygning - budgetoverslag.pdf

Sundhedssatellitter Bjerringbro - ombygning Skovvænget - budgetoverslag.pdf

Sundhedssatellitter Bjerringbro - ombygning Enggaarden - budgetoverslag.pdf

## Punkt 8: Ophør af praksisdiætistordningen

15/29107

### Sagsfremstilling

#### Baggrund

Den diætiske indsats har til formål at forebygge, at en sygdom udvikler sig yderligere, begrænse eller udskyde dens eventuelle komplikationer, samt forebygge yderligere sygdom i at opstå.

Region Midtjylland iværksatte sidste år en stor spareplan, der har berørt en lang række områder, heriblandt diætistområdet. Det har haft følgende konsekvenser:

- Regionens praksisdiætistordning blev nedlagt ved udgangen af 2015. Ordningen har blandt andet sikret varetagelse af diætbehandling til borgere med øget risiko for hjertekarsygdomme, prædiabetes og type 2-diabetes. Det betyder, at borgere i Viborg Kommune, og i en række andre kommuner i regionen, ikke længere kan blive henvist til en diætist af den praktiserende læge. Hospitalet har haft en klinisk diætist i en stilling på 22,5 timer til at varetage henviste borgere fra Viborg Kommune. I løbet af de første 11 måneder af 2015, blev der foretaget diætvejledningsforløb til i alt 109 borgere, heraf syv børn.
- Nedskæringer i stillinger og timeantal for de kliniske diætister ansat på Region Midtjyllands hospitaler. Det er sket med begrundelse i generelle besparelser og med henvisning til, at opgaverne, med baggrund i sundhedsaftalens §119, kan/skal varetages af kommunerne.

Ændringerne i diætisttilbuddene har ikke medført, at kommunerne har fået finansiering til oprettelse af et lignende tilbud i kommunalt regi.

#### Viborg Kommunes tilbud og udviklingen på området

Hidtil har borgere, henvist til Viborg Kommune, typisk haft brug for en kombination af kostvejledning og motion. Opgaven har i høj grad rettet sig mod borgere i regi af Sundhed og Omsorg. Diætisternes opgaver i dag, i Viborg Kommune, er beskrevet i bilag 1. Opgaverne er ved at ændre sig, således at diætbehandling i højere grad knyttes til sygdomme og behandlingen af dem. Det betyder flere borgere med mere komplicerede forløb. Det drejer sig bl.a. om borgere med følgende diagnoser (og med en kombination af flere diagnoser):

- Nyresygdomme
- Levertransplantation
- Kronisk betændelse i bugspytkirtlen
- Cancer (herunder hoved-/halscancer)
- Tarmresecerede
- Svær overvægt (ofte i kombination med psykiatrisk diagnose)

Diætbehandlingen af borgere med ovenstående diagnoser, blev tidligere foretaget på hospitalet eller gennem praksisdiætistordningen. Hvis Viborg Kommune ikke tilbyder disse borgere den rette hjælp og diætvejledning, risikeres at flere sygdomsforløb forlænges og kompliceres. Det vil øge udgifterne til sygedagpenge og til indlæggelser på hospitalet.

Der er i dag ikke ansat diætister i Viborg Kommune, som specifikt varetager ernæringsvejledning til disse borgergrupper.

Sundhedscenter Viborg oplever, sammen med andre kommuner i regionen, en stigning i antal henvendelser fra ovennævnte patientgrupper. Disse kommuner har, eller er i gang med, en opnormering på diætistområdet (se bilag 2).

#### Lovgivningen

Lovgivningen på området er knyttet op på sundhedslovens §119 som lyder:

*"Kommunalbestyrelsen har ansvaret for ved varetagelsen af kommunens opgaver i forhold til borgerne at skabe rammer for en sund levevis.*

*Stk. 2. Kommunalbestyrelsen etablerer forebyggende og sundhedsfremmende tilbud til borgerne".*

Der er således ikke en særlig lovgivning på området, men diætbehandling ved diætist kan sidestilles med andre forebyggelsesinitiativer, som retter sig mod borgere, der er behandlet i hospitalsregi. Det seneste forløbsprogram for hjerterehabilitering og sundhedsaftalens fokus på kost, rygning, alkohol og motion betyder desuden, at kommunerne får en større rolle i diætbehandlingen, opfølgning og forebyggelse end tidligere.

#### Status

I løbet af de sidste tre måneder har ca. 15 borgere, på forskellig vis, fundet Sundhedscenterets tilbud, hvor kostvejledning indgår. Grundet kompleksiteten i henvendelserne stiger tidsforbruget på diætbehandling. Dette tager tid fra andre indsatser/projekter, som arbejder med det generelle løft i ernæringsindsatsen.

De nuværende diætistressourcer dækker ikke behovet for individuel diætvejledning, diagnosespecifik ernæringsundervisning og ernæringsundervisning på individuelt plan i henhold til forløbsprogrammet og Sundhedsaftalen. Det betyder, at der i øjeblikket er mellem 1-2 måneders ventetid på individuel diætvejledning i sundhedscenteret.

Ved en opnormering på området vil borgere, med brug for diætbehandling, først få et tilbud i kommunen efter at være behandlet på hospitalet.

### **Finansiering**

På baggrund af ovenstående er det forvaltningens vurdering, at hvis opgaven skal løftes er der behov for normering eller omprioritering i forhold til diætistindsatsen. Finansiering vil kun være mulig ved omprioriteringer inden for Det kommunale sundhedsvæsen.

### **Indstilling**

Direktøren for Job & Velfærd indstiller,

**at** Ældre- og Sundhedsudvalget beslutter, om der skal ansættes en diætist med særligt fokus på de borgere, som ikke længere får tilbudt diætvejledning i hospitalsregi

og i så fald;

**at** finansieringen sker via en omprioritering indenfor Det kommunale sundhedsvæsen.

### **Beslutning i Ældre- og Sundhedsudvalget den 05-04-2016**

Ældre- og Sundhedsudvalget besluttede, at der skal ansættes en diætist med særligt fokus på de borgere, som ikke længere får tilbudt diætvejledning i hospitalsregi, idet stillingen finansieres ved intern omprioritering.

### **Bilag**

Diætister og deres arbejdsopgaver i Viborg Kommune.docx

Antal indbyggere pr diætist.docx

## Punkt 9: Orientering om tilsyn på Ældreområdet 2015

12/4697

### Sagsfremstilling

#### Den kommunale tilsynsforpligtigelse

Kommunalbestyrelsen skal i henhold til gældende lov føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver løses. Tilsynsforpligtelsen omfatter både indholdet af tilbuddene og den måde, hvorpå opgaverne udføres.

Den lovfæstede tilsynsforpligtigelse omfatter tilsyn med:

1. Plejeboligbebyggelser og friplejeboliger.  
Som led i tilsynsforpligtelsen skal der hvert år gennemføres mindst et uanmeldt tilsynsbesøg.
2. Tilbud på fritvalgsområdet. Det vil sige tilbud efter Servicelovens § 83 om personlig og praktisk hjælp samt madservice til borgere i eget hjem.

Viborg Kommunes tilsynspolitik for tilbud om personlig og praktisk hjælp samt madservice til borgere i eget hjem udgør i tillæg til lovgivningen, rammen om tilsyn med tilbud på fritvalgsområdet. Tilsynspolitikken skal mindst én gang årligt drøftes/evalueres af Kommunalbestyrelsen med henblik på eventuelle justeringer.

#### Ad. 1 Viborg Kommunes tilsyn på plejebolig – og friplejeboligområdet

Tilsynsopgaven varetages af Tilsynsenheden i Job og Velfærd. Tilsynsenheden i Job & Velfærd anvender fem graduerede vurderingstermonologier (smileyer) i den samlede bedømmelse af tilbuddene. Disse er som følger: Meget tilfredsstillende, Tilfredsstillende, Neutral, Mindre tilfredsstillende og Ikke tilfredsstillende.

*De kommunale plejecentre har fået følgende vurderinger i tilsynsrapporterne:*

- Ni ”Meget tilfredsstillende”
- Seks ”Tilfredsstillende”
- En ”Neutral”

*Friplejehjemmene har fået følgende vurderinger i tilsynsrapporterne:*

- Tre ”Meget tilfredsstillende”
- En ”Tilfredsstillende”

#### De kommunale plejecentre

I 2015 er der effektueret 16 uanmeldte tilsyn på de kommunale plejecentre. Den overordnede konklusion er at det pædagogiske-, pleje- og omsorgsmæssige arbejde og den generelle faglige indsats samlet vurderes, at være tilfredsstillende og at alle plejecentrene generelt udgøres af velfungerende tilbud. Tilgangen til beboerne er baseret på imødekomme beboernes selvbestemmelse og medindflydelse. Dette kommer til udtryk i forsøg på, at udvise stor fleksibilitet i opgaveløsningen ud fra beboernes individuelle ønsker og behov. Der er desuden fokus på den rehabiliterende indsats, hvilken er blevet styrket i forbindelse med projektet Måltrettet træning/rehabilitering for beboere på plejecentre. Tilsynsenheden kan konstatere, at de ressourcemæssige forhold fortsat italesættes af medarbejderne og Tilsynsenheden vil i den sammenhæng, kontinuerligt være opmærksomme på, om dette kan få indflydelse på den beboeroplevede kvalitet.

#### Friplejehjemmene

Der er ført et uanmeldt tilsyn på hvert af de fire friplejehjem beliggende i kommunen. Friplejehjemmene er kendetegnede ved at være velfungerende tilbud, der er baseret på en stor bevidsthed om værdigrundlaget, indsigt i målgruppen og en grundlæggende faglig kvalitet.

Der er i den pædagogiske-, pleje- og omsorgsmæssige indsats fokus på beboernære aktiviteter, der bidrager til at give beboerne en indholdsrig og aktiv hverdag.

En uddybende beskrivelse af konklusionerne på baggrund af tilsynsbesøgene på begge tilbudstyper fremgår af bilag 1.

#### Ad. 2 Tilbud på fritvalgsområdet

Tilsynsopgaven varetages af Visitation Sundhed & Omsorg, som i 2015 haft fokus på både de private leverandører og på den kommunale leverandør.

Der har været særligt fokus på om borgeren for den hjælp som borger har behov for og i den sammenhæng leverandørernes tilbagemeldingspligt, når borgers hjælpebehov ændrer sig. Visitation Sundhed & Omsorg kan overordnet konstatere, at de kommunale opgaver efter Servicelovens § 83 – det vil sige tilbud om personlig og praktisk hjælp samt

madservice til borgere i eget hjem – løses i overensstemmelse med de afgørelser, myndigheden har truffet efter disse bestemmelser og i henhold til kommunalbestyrelsens vedtagne kvalitetsstandarder. Desuden efterlevede leverandørerne Viborg Kommunes servicekrav til leveringen, herunder frister for iværksættelse af indsatser og tilbud om erstatningshjælp.

### **Viborg kommunes tilsynspolitik**

Ud over lovgivningen danner Viborg Kommunes tilsynspolitik for alle tilbud efter Servicelovens § 83 rammen om tilsynet med tilbud om personlig og praktisk hjælp samt madservice til borgere i eget hjem.

Tilsynspolitikken præciserer Lovgrundlag, Formål med tilsyn, Hvem og hvad, der føres tilsyn med, Hvordan tilsynet udføres samt Opfølgning på tilsynet.

Kommunalbestyrelsen skal en gang om året forholde sig til tilsynspolitikken og om nødvendigt foretage justeringer af samme.

Forvaltningen har forholdt sig til tilsynspolitikken og vurderer ikke, at der for nuværende er grundlag for at foretage justeringer af tilsynspolitikken.

### **Indstilling**

Direktøren for Job & Velfærd indstiller,

**at** Ældre- og Sundhedsudvalget tager orienteringen om tilsyn på Ældreområdet for 2015 til efterretning,

**at** Ældre- og Sundhedsudvalget godkender, at der ikke for nuværende foretages justeringer i tilsynspolitikken,

**at** Ældre- og Sundhedsudvalget sender sagen til orientering i Ældrerådet og Handicaprådet

### **Beslutning i Ældre- og Sundhedsudvalget den 05-04-2016**

Ældre- og Sundhedsudvalget tog orienteringen om tilsyn på Ældreområdet for 2015 til efterretning.

Ældre- og Sundhedsudvalget godkendte, at der ikke for nuværende foretages justeringer i tilsynspolitikken.

Ældre- og Sundhedsudvalget besluttede at sende sagen til orientering i Ældrerådet og Handicaprådet.

Ældre- og Sundhedsudvalget besluttede endvidere at invitere tilsynskonsulenten i Job & Velfærd til at orientere om tilsyn på Ældreområdet på mødet i Ældre- og Sundhedsudvalget i august.

Ældre- og Sundhedsudvalget besluttede endelig, at mødet i august afvikles på Skovvænget i Bjerringbro.

### **Bilag**

Sammenfatning vedrørende tilsyn på plejecentre og friplejehjem

Tilsynspolitik for fritvalgsområdet

# **Punkt 10: Magtanvendelser inden for Sundhed & Omsorg 2015 (orienteringssag)**

16/8205

## **Sagsfremstilling**

### **Baggrund**

Viborg Kommune skal registrere alle tilfælde af magtanvendelser foretaget på kommunens tilbud. Det er en betingelse, når man foretager indgreb i retten til selvbestemmelse, at det er absolut nødvendigt for at undgå personskade. Man skal altid først forsøge med mindre indgribende metoder, end magt. Skønnes det, at de pædagogiske metoder ikke har den nødvendige effekt, skal magtanvendelsen være så kortvarig og skånsom som muligt.

Antallet af magtanvendelser i Sundhed & Omsorg i 2015 fremgår af bilag 1. Oversigten omhandler indberettede magtanvendelser og tilladelser til magtanvendelser på Viborg Kommunes tilbud. I bilag 1 fremgår også en redegørelse for de tilfælde af magtanvendelse, der har været vurderet uden for lovgivningens rammer.

### **Magtanvendelser i Sundhed & Omsorg 2015**

Der har i 2015 været i alt 43 indberetninger og tilladelser til magtanvendelse inden for Sundhed og Omsorgs område (se bilag 1). Til sammenligning var der 56 i 2014. Det skal bemærkes at 4 ud af de 43 indberetninger om magtanvendelser vedrører flytning uden samtykke. Det er situationer hvor borgeren ikke kan forholde sig til flytningen og flyttes med samtykke fra en personlig værge beskikket af statsforvaltningen. Det er typisk borgere som ikke er klar over hvor de bor eller hvor deres hjem er.

I 2014 var der 4 indberetninger uden lovhjemmel - i 2015 har der været 5. I bilag 1 findes en redegørelse for de 5 indretninger i 2015 som har været uden lovhjemmel.

Der er sket et fald i antal indberetninger og tilladelser til magtanvendelser fra 2014 til 2015. Det vurderes at faldet skyldes at der har været en del fokus på reglerne omkring magtanvendelse og forebyggelse af magtanvendelse de sidste par år.

Det er Visitation Sundhed og Omsorg der varetager undervisning og konkret vejledning omkring lovgivningen og hvordan den skal tolkes, mens det inden for demensområdet er demenskonsulenterne der varetager undervisning og vejledning i forskellige pædagogiske tilgange over for borgeren, med det formål at forebygge magtanvendelse.

Der er, ligesom i 2014, flest indberetninger fra Liselund og Toftegården. Dette skyldes at Liselund er det center med flest demenspladser. Samtidig bor mange af de borgere som har de sværeste demensformer på Liselund. For Toftegårdens vedkommende dækker indberetningerne både demensafsnittet og hjerneskafeafsnittet, hvor nogle af de sværest hjerneskadede borgere i kommunen bor.

Formålet med indberetning af magtanvendelse er at reducere magtanvendelse til et minimum. Visitation Sundhed og Omsorg har derfor en dialogbaseret tilgang til indberetningerne. Dette foregår ved at Visitator tager kontakt til den konkrete plejegruppe for at afklare tvivlsspørgsmål og for at tilbyde vejledning om, hvad loven giver tilladelse til eller hvor der kan hentes yderligere fagspecifik vejledning. Visitator har på den baggrund bl.a. deltaget i teammøder flere steder vedrørende generelle spørgsmål eller konkrete sager. Det vurderes at være vigtigt at skabe et tillidsforhold til plejegrupperne for at sikre at personalet ikke er nervøse for at skulle indberette en magtanvendelse.

Ved alle indberetninger og ansøgninger om magtanvendelse sendes der orientering om klageadgang til værge eller nærmeste pårørende, da borgeren ofte ikke selv er i stand til klage. Der er i 2015 ikke modtaget klager fra pårørende over hverken godkendte eller ikke godkendte magtanvendelser.

## **Indstilling**

Direktøren for Job & Velfærd indstiller,

at Ældre- og Sundhedsudvalget tager orienteringen til efterretning.

## **Beslutning i Ældre- og Sundhedsudvalget den 05-04-2016**

Ældre- og Sundhedsudvalget tog orienteringen til efterretning.

Ældre- og Sundhedsudvalget tilkendegav, at de finder det vigtigt, at magtanvendelser evalueres med henblik på læring.

# Punkt 11: Input fra arbejdet med Ungestrategi (orienteringssag)

14/59198

## Sagsfremstilling

Børne- og Ungdomsudvalget og Social- og Arbejdsmarkedsudvalget behandlede på sine møder henholdsvis 23. og 25. marts 2016 input fra arbejdet med en Ungestrategi for Viborg Kommune, og besluttede blandt andet, at Ældre- og Sundhedsudvalget, Udvalget for Uddannelse, Handel og Innovation og Kultur- og Fritidsudvalget orienteres om sagen. Sagsfremstillingen fremgår nedenfor:

## Sammenfatning

Inddragelsesprocessen i forbindelse med udarbejdelse af udkast til en ungestrategi for Viborg Kommune har resulteret i en række input, hvoraf størstedelen dækkes af eksisterende politikker og strategier. Derudover giver de unge udtryk for ønske om øget involvering. Det anbefales at input, der kan indarbejdes i realiseringen af eksisterende politikker og strategier indgår heri, og at der igangsættes indsats for at sikre øget involvering af unge i beslutninger vedrørende ungeområdet.

Denne sag behandles i Børne- og Ungdomsudvalget og Social- og Arbejdsmarkedsudvalget. Ældre- og Sundhedsudvalget, Udvalget for Uddannelse og Handel og Innovation og Kultur- og Fritidsudvalget anbefales orienteret.

## Baggrund

Børne- og Ungdomsudvalget (sag nr. 5) og Social- og Arbejdsmarkedsudvalget (sag nr. 12) godkendte på sine møder 3. marts 2015 kommissorium for udarbejdelse af en ungestrategi for Viborg Kommune. Derudover har udvalgene på sine møder 24. marts 2015 (sag nr. 12 og nr. 11) godkendt værdigrundlag, formål, mål og temaer for strategien. I efteråret 2015 har været afholdt en række workshops og en temaaften, hvor unge har bidraget med input til strategien.

## Input fra unge i Viborg Kommune

Inddragelsesprocessen har resulteret i en række input til hvordan alle unge kan skabe sig et godt ungdomsliv, blive aktive medborgere og indgå i og bidrage til sunde fællesskaber. Størstedelen af inputtene relaterer sig dog til emner, der dækkes af eksisterende politikker og strategier, herunder Viborg Kommunes Uddannelsesstrategi, indsatser som følge af den tværgående indsats for ledige unge og Kulturpolitisk strategi. Disse input vil blive videreformidlet til og inddraget i de relevante indsatser.

Ud over input relateret til eksisterende politikker og strategier er fremkommet et ønske fra unge om øget inddragelse.

## Fremover

På baggrund af inputtene fra inddragelsesprocessen foreslås følgende:

- input, der relaterer sig til eksisterende politikker og strategier indarbejdes i realiseringen her
- igangsætning af proces med henblik på at sikre øget inddragelse af unge i beslutninger vedrørende dem. I processen inddrages input fra unge og relevante samarbejdspartner og fagpersonale. Som et element i overvejelserne om sikring af øget inddragelse af unge indgår Ungdomsrådets fremtidige rolle og funktion

Ovenstående betyder samtidigt, at der ikke udarbejdes en decideret ungestrategi for Viborg Kommune, da en ungestrategi baseret på de indkomne input vurderes ikke at bidrage med yderligere selvstændige tiltag, som ikke allerede er indeholdt i eksisterende politikker, strategier eller indsatser.

## Input til eksisterende politikker og strategier

Jf. ovenstående foreslås input fra inddragelsesprocessen inddraget i arbejdet med eksisterende politikker og strategier på følgende vis:

| Tema                | Input og ønsker fra inddragelsesprocessen      | Eksisterende politikker og strategier                                                      |
|---------------------|------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| Det gode ungdomsliv | Skabe netværk mellem unge og grupper af unge   | Kulturpolitisk strategi for perioden 2013 - 2017                                           |
| Uddannelse til alle | Styrkelse af faglige kompetencer i grundskolen | Uddannelsesstrategi for Viborg Kommune 2015-2020<br><br>Tværgående indsats for ledige unge |

|                                                                              |                                                                                                                                         |                                                                                             |
|------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                              | Øget viden hos de unge om uddannelser og livet som studerende                                                                           | Ungdommens Uddannelsesvejlednings indsats                                                   |
| Styrket indsats for unge i risikozonen for ikke at opnå uddannelse eller job | Øget fokus på den uddannelses- og jobrettede indsats, både generelt og i den sociale indsats                                            | Tværgående indsats for ledige unge                                                          |
|                                                                              | Styrkelse af forebyggende samarbejde om udsatte familier og unge                                                                        | Tværgående indsats for ledige unge                                                          |
| Samarbejde og partnerskaber                                                  | Forældre skal være i stand til at varetage forældrerollen                                                                               | Lys i øjnene, den sammenhængende børn- og ungdomspolitik for Viborg Kommune 2014-2017       |
|                                                                              | Flere muligheder for netværk med voksne og andre unge, til blandt andet sparring og vejledning om såvel faglige som personlige forhold. | Uddannelsesstrategi for Viborg Kommune 2015-2020<br><br>Tværgående indsats for ledige unge. |

Børne- og Ungdomsudvalget og Social- og Arbejdsmarkedsudvalget besluttede,

**at** input, der relaterer sig til eksisterende politikker og strategier, indarbejdes i realiseringen heraf,

**at** der igangsættes en proces med det formål at sikre unge øget inddragelse i beslutninger vedrørende ungeområdet,

**at** Social- og Arbejdsmarkedsudvalget godkender, at der ikke udarbejdes selvstændig ungestrategi for Viborg Kommune, og

**at** Ældre- og Sundhedsudvalget, Udvalget for Uddannelse, Handel og Innovation og Kultur- og Fritidsudvalget orienteres.

## Indstilling

Direktøren for Job & Velfærd indstiller,

**at** Ældre- og Sundhedsudvalget tager orienteringen til efterretning

## Beslutning i Ældre- og Sundhedsudvalget den 05-04-2016

Ældre- og Sundhedsudvalget tog orienteringen til efterretning.

# **Punkt 12: Fællesmøde med Viborg Ældreråd den 12. april 2016 - forslag til dagsorden**

15/17346

## **Sagsfremstilling**

Ældre- og Sundhedsudvalget afholder to gange om året fællesmøde med Viborg Ældreråd

Næste fællesmøde med Viborg Ældreråd afvikles tirsdag den 12. april kl. 12.30 – 14.30 i Multisalen på Rådhuset i Viborg.

Der udarbejdes særskilt dagsorden til mødet og følgende punkter foreslås:

- 1. Velkomst ved udvalgsformand Mette Nielsen**
- 2. Den økonomiske situation på Ældre- og Sundhedsområdet**
- 3. Punkter fra Viborg Ældreråd:**

*Ældrerådet ønsker at drøfte følgende punkter:*

- *Ældrerådet ønsker en generel drøftelse af anvendelsen af Ældremilliard og Værdighedsmilliard.*
- *Ældrerådet anbefaler, at der iværksættes en proces med henblik på øget fokus på kerneopgaven i ældreplejen, muliggjort ved en reduktion af den omfattende dokumentationspraksis, altså tilførsel af mere personale i hjemmeplejen og på plejecentre.*

*Desuden bør en del af "Ældremilliarden" også bruges til ansættelse af flere varme hænder i hjemmeplejen og på plejecentrene.*

*Ældrerådet mener, at grænsen for besparelser inden for ældreområdet er overskredet. Viborg Kommune ligger i forvejen under landsgennemsnittet med hensyn til det afsatte beløb til ældreområdet.*

- *Den bebudede besparelse i administrationen på ældreområdet på 11 mio. kr. bør anvendes til:*
- *At styrke normeringen på plejehjem og hjemmehjælpsområdet*
- *At øge kompetencen for de medarbejdere, som har den direkte kontakt til borgerne på en sådan måde, at disse personer ud fra fastlagte regler selvstændigt kan ændre eller forbedre vilkårene for den enkelte borger uden at ledelse- og kontrolhierarkiet bliver inddraget.*
- *Forbedre eller udbygge aktiviteter for borgere både på plejehjem og i egne boliger*

## **4. Eventuelt**

## **Indstilling**

Direktøren for Job og Velfærd indstiller,

at Ældre- og Sundhedsudvalget godkender forslag til dagsorden til fællesmødet med Viborg Ældreråd

## **Beslutning i Ældre- og Sundhedsudvalget den 05-04-2016**

Ældre- og Sundhedsudvalget godkendte forslag til dagsorden til fællesmødet med Viborg Ældreråd.

Ældre- og Sundhedsudvalget bemærkede, at punkt tre vedrørende besparelsen i administrationen skal korrigeres, idet besparelsen på 11 mio. kr. ikke skal findes på administrationen på ældreområdet alene, men på administration og ledelse på tværs af hele kommunen.

## **Punkt 13: Fællesmøde med FællesMED og de faglige organisationer - forslag til dagsorden**

12/3891

### **Sagsfremstilling**

Ældre- og Sundhedsudvalget afholder to gange om året fællesmøde med FællesMED i Job og Velfærd og relevante faglige organisationer.

Næste fællesmøde med de faglige organisationer og FællesMED Job og Velfærd afvikles tirsdag den 12. april 2016 kl. 14.30 – 15.45 i Multisalen på Viborg Rådhus

Der udarbejdes særskilt dagsorden til mødet og følgende punkter foreslås:

1. Velkomst ved Mette Nielsen
2. Den økonomiske situation på Ældre- og Sundhedsområdet
3. Punkter fra JV-FællesMED Job og Velfærd

### **Der er indsendt følgende punkt:**

· *Det er indtil nu iværksat mange forebyggende, sundhedsfremmende og rehabiliterende indsatser på området "Det Kommunale Sundhedsvæsen": Akutteam, rehabiliteringscenter, sundhedscenter o.l. . Der er meget stor tilfredshed hos borgerne med at de kan behandles hjemme og det er helt klart vejen frem.*

*Meget af det som er iværksat på dette område har haft en afsmittende effekt på arbejdsopgaver i hjemmeplejen, sygeplejen, træning og plejecentrene, hvor vi alle er blevet medspillere i blandt andet at forebygge indlæggelser/tage borgere hurtigere hjem. (I.V. medicinering direkte i blodårene udgør alene 4 årsværk af sygeplejersker). Det sætter områderne under pres, idet der på mange af områderne ikke er opnormeret på basis stillingerne. Meget er nået ved at arbejde anderledes og ved at arbejde rehabiliterende for at få borgeren ud i et selvstændigt liv igen, men grænsen er ved at være nået.*

*Vi kan som basispersonale gøre endnu mere for at varetage pleje og behandling af kommunens borgere i eget hjem, plejecentre eller midlertidige pladser. Vi har en samarbejdsaftale med Regionen, hvor finansiering af opgaver der flyttes ud i kommunerne skal drøftes, men indtil videre har vi kun fået opgaverne – ingen finansiering!*

*Om kort tid står Regionernes supersygehuse parat til at vende patienter i døren og sende dem tilbage til kommunen med det samme og derfor er det vigtigt både at investere i kompetenceudvikling og i flere personaler ude i yderste led, som kan være med til at løfte opgaven.*

*Det kunne være spændende at arbejde yderligere med at konvertere betaling til Regionen til at investere i kommunens eget "sygehusvæsen" i borgerens eget hjem.*

*Målet burde være at kommunen kan indrette et hjem til en sygehusstue, når det er påkrævet – både planlagt og akut.*

### **4. Eventuelt**

### **Indstilling**

Direktøren for Job- og Velfærd indstiller,

at Ældre- og Sundhedsudvalget godkender forslag til fællesmødet med de faglige organisationer og FællesMED i Job og Velfærd.

### **Beslutning i Ældre- og Sundhedsudvalget den 05-04-2016**

Ældre- og Sundhedsudvalget godkendte forslag til fællesmødet med de faglige organisationer og FællesMED i Job og Velfærd.

## **Punkt 14: Fællesmøde med brugerparørende råd Sundhed den 12. april 2016 - forslag til dagsorden**

15/17147

### **Sagsfremstilling**

Årldre- og Sundhedsudvalget afholder to gange om året fællesmøde med Brugerparørende Råd.

Næste fællesmøde med Brugerparørende Råd afvikles tirsdag den 12. april fra 16.00 – 18.00 i Multisalen på Viborg Rådhus

Der udarbejdes særskilt dagsorden til mødet og følgende punkter foreslås:

1. Velkomst ved Mette Nielsen
2. Den økonomiske situation på Årldre- og Sundhedsområdet
3. Temadrøftelse omkring rehabilitering:

To terapeuter og to centerledere præsenterer rehabilitering i henholdsvis plejeboliger og demensafsnit, herunder de gode historier. Der vil efterfølgende være en temadrøftelse.

4. Kort orientering fra rådene – fokuspunkter

5. Eventuelt

### **Indstilling**

Direktøren for Job- og Velfærd indstiller,

at Årldre- og Sundhedsudvalget godkender forslag til dagsorden til fællesmøde med Brugerparørende Råd indenfor Årldre- og Sundhed

### **Beslutning i Årldre- og Sundhedsudvalget den 05-04-2016**

Årldre- og Sundhedsudvalget godkendte forslag til dagsorden til fællesmøde med Brugerparørende Råd inden for Årldre- og Sundhed.

## **Punkt 15: Mødeliste for Ældre- og Sundhedsudvalget**

15/55296

### **Sagsfremstilling**

#### **Baggrund**

Der er udarbejdet forslag til revideret mødeliste for Ældre- og Sundhedsudvalget bl.a. med henblik på godkendelse af konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (Styrelsesloven §16 stk. 1, litra f).

Se den reviderede mødeliste i bilag 1.

### **Indstilling**

Direktøren for Job & Velfærd indstiller,

**at** Ældre- og Sundhedsudvalget tager stilling til den reviderede mødeliste.

### **Beslutning i Ældre- og Sundhedsudvalget den 05-04-2016**

Ældre- og Sundhedsudvalget godkendte den reviderede mødeliste.

### **Bilag**

Mødeliste Ældre- og Sundhedsudvalget 2016 - version 14.

## **Punkt 16: Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden**

15/74919

### **Sagsfremstilling**

Møder Ældre- og Sundhedsudvalgsformanden har deltaget i:

| Dato          | Emne                            |
|---------------|---------------------------------|
| 9. marts 2016 | Møde med biskop Henrik Stubbjær |

Orientering til Ældre- og Sundhedsudvalget pr. mail:

| Dato       | Emne       |
|------------|------------|
| 01.03.2016 | Månedsbrev |
| 09.03.2016 | Ugebrev    |

### **Indstilling**

Direktøren for Job og Velfærd indstiller,

at Ældre- og Sundhedsudvalget tager orienteringen til efterretning

### **Beslutning i Ældre- og Sundhedsudvalget den 05-04-2016**

Ældre- og Sundhedsudvalget tog orienteringen til efterretning.